

Srbija: Dobra praksa reagovanja u vanrednim situacijama – plan sanacionog odvodnjavanja poplavljenog površinskog kopa Tamnava-zapadno polje

Projektom sanacije predviđene su sve neophodne aktivnosti, njihov obim i dinamika realizacije u funkciji bezbednog sanacionog odvodnjavanja potopljenog kopa i pouzdanog nastavka eksploatacije.

Potapanje površinskih kopova „Tamnava -Zapadno polje“ i „Veliki Crljeni“ je katastrofa koja je izazvana nezapamćenim poplavama u republici Srbiji u maju mesecu 2014. godine, i kao takva aktuelizuje brojna pitanja koja se odnose na reagovanje u vanrednim situacijama na površinskim kopovima i u rudarstvu generalno.

Grupa autora u sastavu prof.dr Vladimir Pavlović, dipl.ing.rud. iz Centra za površinsku eksploataciju, prof.dr Dragan Ignjatović, dipl.ing.rud. i dr Tomislav Šubaranović, dipl.ing.rud., sa Rudarsko-geološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, i Ivan Janković, dipl.ing.rud. iz Ministarstva rudarstva i energetike Republike Srbije, uradila je tzv. Plan, odnosno Projekat sanacionog odvodnjavanja poplavljenog Površinskog kopa „Tamnava-Zapadno polje“.

Predviđene su sve neophodne aktivnosti, njihov obim i dinamika realizacije u funkciji bezbednog sanacionog odvodnjavanja potopljenog kopa i pouzdanog nastavka eksploatacije. Kako bi se što ozbiljnije shvatio poduhvat praktičnog „spasavanja“ elektroenergetskog sistema Srbije, bitno je navesti sledeće činjenice. Naime, Površinski kop „Tamnava-Zapadno polje“ je najveći proizvođač uglja u kolubarskom basenu. Od ukupno 30,7 miliona tona uglja proizvedenih u 2013. godini, na ovom kopu je proizvedeno rekordnih 14,6 miliona tona, što iznosi 47% ukupne proizvodnje kolubarskog basena.

Uz ovu proizvodnju uglja otkopano je 33 miliona metara kubnih jalovine. Postignuta proizvodnja realizovana je sa devet kontinualnih sistema, od čega su osam sa rotornim bagerima i jedan sa bagerom vedričarem.

Shodno datoj proizvodnji uglja, ne samo u 2013. godini, površinski kop „Tamnava-Zapadno polje“ je ključan i za rad i proizvodnju električne energije u termoelektrani „Nikola Tesla“ i ukupnu energetske stabilnost države.

Kao strateške ciljeve projekta, autori navode da je neophodno da se na bazi sprovedenih analiza definiše optimalan plan sanacije površinskog kopa u funkciji pouzdanosti rada opreme i stabilnosti površinskog kopa, odnosno definisanje dinamike odvodnjavanja potopljenog površinskog kopa u funkciji stabilnosti radnih i završnih kosina, unutrašnjeg odlagališta i opreme, dinamika zaštite površinskog kopa od površinskih voda, i na kraju dinamika, tehnologija i oprema za eksploataciju na potopljenom površinskom kopu.

Mere i programi za realizaciju strateških ciljeva su: Program geodetskih snimanja i izrade geodetskih podloga, Program hidrodinamičke simulacije efekata pražnjenja akumulacije, Program geomehaničke simulacije efekata pražnjenja akumulacije, Program za

Srbija: Dobra praksa reagovanja u vanrednim situacijama – plan
sanacionog odvodnjavanja poplavljenog površinskog kopa Tamnava-
zapadno polje

ispumpavanje vode iz površinskog kopa, Program za rekonstrukciju korita reka Kolubare, Peštana i Lukavice, Program za rekonstrukciju brane Kladnica.

Ministarstvo rudarstva i energetike uložilo je velike i ozbiljne napore da se proces sanacije od poplava obavi na koordiniran i efikasan način, na osnovu prihvaćenih idejnih projekata Plana sanacije površinskih kopova i Procene štete na površinskim kopovima PD Kolubara.